

En forskare och stjärnorna

Berättelse

Hannes Alfvén föddes år 1908 i Sverige. Hans föräldrar var läkare. Men Hannes ville studera stjärnorna. Han läste mycket om rymden.

Hannes blev forskare. Han forskade om plasma. Plasma är en het gas. Nästan allt i rymden är plasma. Hannes hade nya idéer. Men många forskare trodde inte på honom. Det var svårt för Hannes.

Sedan förstod alla att Hannes hade rätt. År 1970 fick han Nobelpriset i fysik. Det är ett stort och fint pris. Då blev Hannes känd i hela världen.

Hannes brydde sig också om miljön. Han dog år 1995. I dag har en sten i rymden hans namn.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
forskare	en person som söker ny kunskap
stjärnor	ljus som vi ser på himlen på natten
rymden	allt utanför jorden, där stjärnorna finns
plasma	en het gas i rymden
gas	luft, något man inte kan ta på
idé	en ny tanke
pris	en gåva för något bra man gjort
känd	många personer vet vem man är
miljön	naturen runt oss

Läsförståelsefrågor

1. Vad arbetade Hannes föräldrar med?
 1. De var lärare.
 2. De var läkare.
 3. De var forskare.
2. Vad forskade Hannes om?
 1. Plasma.
 2. Vatten.
 3. Djur.
3. Vad fick Hannes år 1970?
 1. En bok.
 2. Ett hus.
 3. Nobelpriset.
4. Trodde alla forskare på Hannes idéer från början? Svara med ett ord.
5. Vad har Hannes namn i dag? (Svara med en mening.)

Facit

1. 1.
2. 1.
3. 1.
4. Nej.
5. Exempel på svar: En sten i rymden har hans namn.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Texten övar enkel läsning om en känd person. Tema: en forskare som inte gav upp. Fråga 4 och 5 tränar att hitta svar i texten.

Diskussionsfrågor

- Tycker du om att titta på stjärnorna? Varför eller varför inte?
- Vad vill du veta mer om?
- **Skriv (2 meningar):** Skriv om en person du tycker är smart.

Källor och faktagranskning

- Hannes Alfvén – Wikipedia (engelska): https://en.wikipedia.org/wiki/Hannes_Alfvén
- Hannes Alfvén – Biographical, NobelPrize.org: <https://www.nobelprize.org/prizes/physics/1970/alfven/biographical/>
- Hannes Alfven – Biography & Facts, Britannica: <https://www.britannica.com/biography/Hannes-Alfven>
- Hannes Alfvén (1908–1995) – MacTutor: <https://mathshistory.st-andrews.ac.uk/Biographies/Alfven/>

Faktagranskad i juni 2026. Nyckelfakta: Hannes Olof Gösta Alfvén föddes 30 maj 1908 i Norrköping och dog 2 april 1995 i Djursholm (Danderyds kommun). Han disputerade vid Uppsala universitet 1934 och blev professor vid Kungliga Tekniska högskolan (KTH) i Stockholm 1940. Han fick Nobelpriset i fysik 1970 för grundläggande arbete inom magnetohydrodynamik (MHD). Alfvénvågor är uppkallade efter honom. Från 1967 arbetade han även vid University of California, San Diego (UCSD). Han var länge en utomstående i forskarvärlden eftersom hans idéer ifrågasattes; först senare blev de erkända. Osäkerheter: dödsorten anges ibland som Djursholm och ibland som Danderyd – Djursholm ligger i Danderyds kommun, så uppgifterna är förenliga. Bilden är fri (CC BY 4.0).

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.